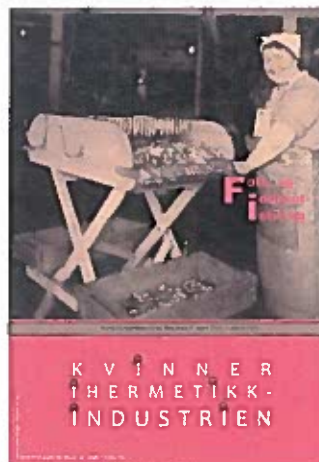

Museums-Tidende

Informasjonsavis for Stavanger Museum Nr. 1✓ Februar 2009 Årgang 18

Av Piers Crocker, avdelingsleder på Norsk Hermetikkmuseum

Kvinner i hermetikkindustrien

8. mars åpner Hermetikkmuseet utstillingen "Kvinner i hermetikkindustrien". Dette er en utstilling som handler om alle aspekter av kvinner arbeid i hermetikkindustrien. Fra de som jobbet "på golvet" med treding, klipping og legging, til de som jobbet med innpakning og etikettering. Benytt også anledningen til å se museets utvalg av "iddisdamer".

Kippersdag på Hermetikkmuseet

Tradisjonen tro feirer Hermetikkmuseet "Kippersdag" den første søndagen i mars. Kippersdagen har sitt utgangspunkt i Stavanger og Hermetikkmuseet. Kippers var nemlig et produkt som de aller fleste hermetikkfabrikkene i Stavanger produserte i sesongen. Hos de aller fleste nåværende kippersrøykeriene brukes det kaldrøyking. Fisken henges da i et røykekammer eller en pipe i 16-24 timer. Det er den samme prosessen for å røyke ørret eller laks. Likevel er fisken ikke stekt. Prosessen som brukes for å røyke brisling og kippers på Hermetikkmuseet er annerledes, altså varmrøyking, med høyere temperatur over kortere tid, slik at fisken blir stekt. Det finnes mange i både Norge og i England som har gode minner om saftige gylne kippers. Synet, lukten og ikke minst smaken kan du oppleve på Hermetikkmuseet den første søndagen i mars. Kom og smak – rett fra ovnen! Nam nam...

Moderna produksjon av kippersfileter i Skottland

Studenter

Studenter fra lærerutdanningen på Universitetet i Stavanger hadde i uke 7 og 8 praksis på Stavanger Museum, avdeling Sjøfartsmuseet og Barnemuseet. Ingrid Lise Tjemsland og Tove Galtå har vært praksisveiledere. Studentene har vært på omvisninger i flere av museumsavdelingene og har gjennom de to ukene spesielt jobbet med aktiviteter knyttet til vinterferieuka.

Bakerst fra venstre: Jo Opstad, Eirik Vistnes, Anders Røre.

Fremme fra venstre: Sebastian Nordvall, Tonje Gundegjerde, Lill Kristin R. Furuhaug og Gunnar Dyrseth

Maktens bilder

Av Inger Aspelund, museumspedagog

Maktens bilder er en utstilling om kriminalitet, prostitusjon og personvern. Utstillingen er laget av Norsk Rettsmuseum. Det er en utstilling med bilder av kriminelle og de henger med fullt navn og opplysninger om hva de hadde begått av kriminelle handlinger og hvilken straff de fikk. Det er ikke bare voksne mennesker, men også barn helt ned i 11-års alderen. Her er også bilder av prostituerte fra 1800-tallet. I utstillingen står også datidens gynekologbenk hvor de prostituerte ble undersøkt av politilegen. Fotograferingen av forbrytere og prostituerte ble et av de store steg i retning av overvåkingssamfunnet, som etter hvert har fått stadig flere teknologiske verktøy til disposisjon. En problemstilling som stadig er aktuell, er dilemmaet mellom storsamfunnets behov for trygghet og enkeltmenneskets behov for frihet. I dag registreres vi blant annet når vi bruker betalingskort eller internett. Enten vi vil eller ei. Har du ikke sett den enda? Den tas ned 15. mars.

B

"Damp"

16-18. mars starter prosjektet "Damp" på Sjøfartsmuseet. Det er et samarbeid mellom kunstner Jan Steffensen, Sjøfartsmuseet, Kannik skole, Engøyholmen Kystkultursenter, Bergeland vgs og electronicabandet Vaiping. Kannik-elevene på 8. trinn skal være med på en workshop om damp på Sjøfartsmuseet. Deretter blir de fraktet med Hundvaag til Siriskjær hvor de skal være med Jan Steffensen og bygge en stor tremodell av skipet Sandnæs/Sand-eid. Skipet skal i april være scene for en konsert med Vaiping. Hele byen inviteres til dette arrangementet.

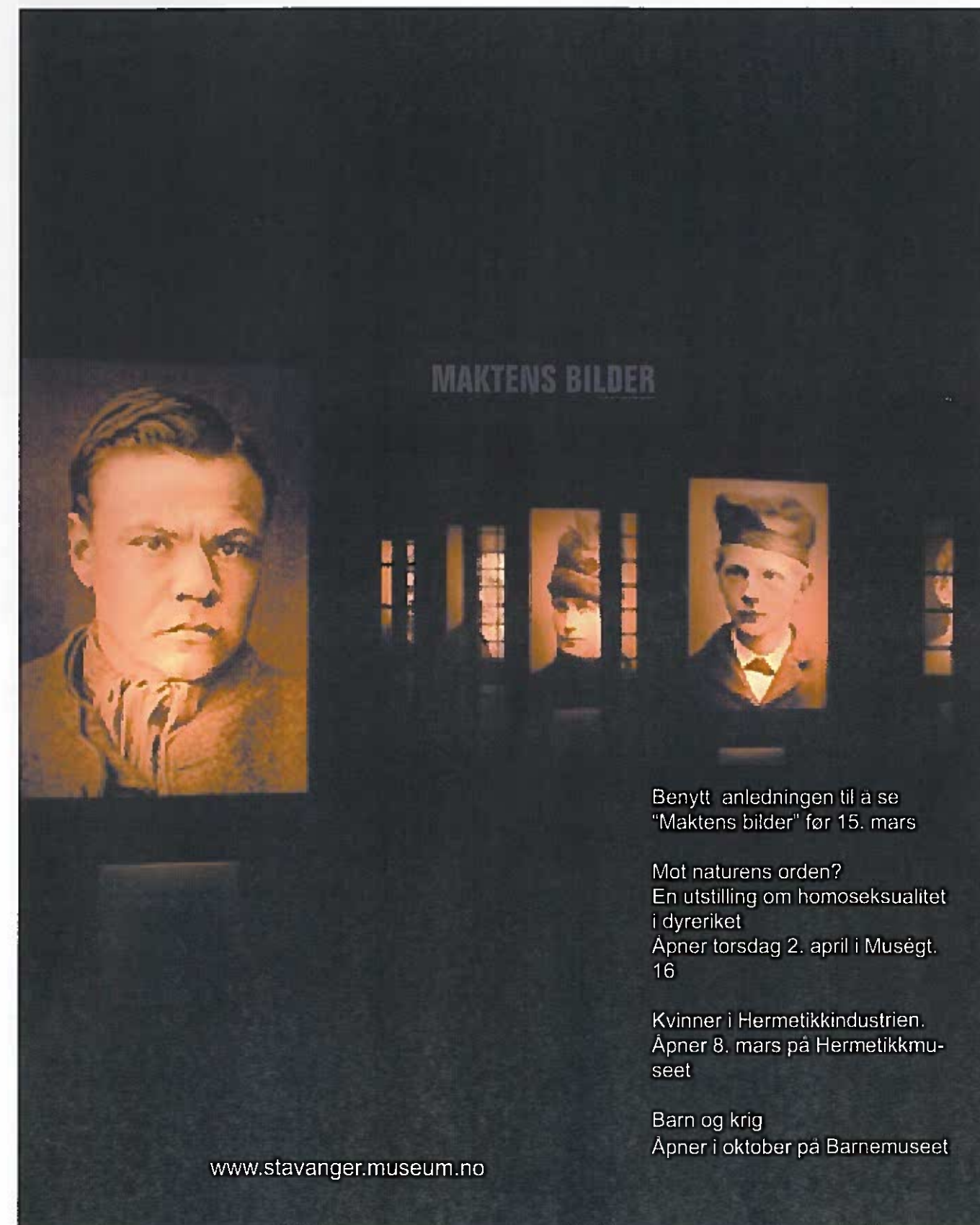

På Sjøfartsmuseet kan barna snekre båter i vinterferien. På Hermetikkmuseet er det iddisverksted. Fredag 27. februar kl. 12.00 åpner Hermetikkmuseet en 45 år gammel hermetikkboks og innbyr til smaking.

Barnemuseets vinterferieprogram: se www.norskbarne.museum.no

REDAKSJON:
OVE MAGNUS BØRE, INGER ASPELUND OG INGRID TJEMSLAND

RETURADRESSE: STAVANGER MUSEUM, MUSÉGT. 16 4010 STAVANGER

Benytt anledningen til å se "Maktens bilder" før 15. mars

Mot naturens orden?
En utstilling om homoseksualitet i dyreriket
Åpner torsdag 2. april i Muségt. 16

Kvinner i Hermetikkindustrien.
Åpner 8. mars på Hermetikk-museet

Barn og krig
Åpner i oktober på Barnemuseet

www.stavanger.museum.no

Mye har skjedd siden den gang, og aldri har satsingen på kulturminnevernet vært større enn i dag. Kulturminnene gir oss kunnskap og opplevelse. Gjennom kulturminnene forstår vi fortiden, og dermed blir vi bedre i stand til å takle dagens og framtidens utfordringer.

Kulturminnene bidrar til å styrke vår identitet og skape fotfeste i tilværelsen. Kulturminnene gir oss også mulighet for å forstå og tolerere andre gruppers identitet og kulturbakgrunn. "Dagliglivets kulturminner" er valgt som tema for det nye kulturminneåret. Gjennom dette temaet ønsker man å skape bevissthet om at selv de mest alminnelige dagligdagse minner fra fortiden kan ha noe å fortelle oss som lever i dag. Bak Kulturminneåret 2009 står to departement, Miljøverndepartementet og Kultur- og kirkedepartementet. Det er etablert en organisasjon med ansvar for den nasjonale ledelsen av året. En rekke store og mindre prosjekter og aktiviteter er planlagt. Noe i regi av offentlige organ og profesjonelle institusjoner og noe i regi av det frivillige kulturminnevernet – og mye i samarbeid mellom de to.

Norges museumsforbund har invitert museene til å delta i et nasjonalt kulturminneårsprosjekt, "Kulturminner forteller". Sammen med skoleverk, historielag, arkiv og bibliotek skal museene hente fram kulturminner som har en helt spesiell historie å fortelle. Historien kan være dramatisk, rørende, mystisk, hverdagslig eller oppsiktsvekkende. Den kan handle om hva som helst som vi mennesker er opptatt av. Det er historiene som kulturminnene forteller, som gir dem verdi. Kulturminnene og historiene skal presenteres i lokalpressen, og publikum skal være med på å kåre den beste historien i sitt eget lokalmiljø.

Økt kunnskap og økt engasjement i befolkningen er målet med kulturminneåret. Her ligger nøkkelen til et kulturminnevern tuftet på en nasjonal forståelse av kulturminner som samfunnsressurs.

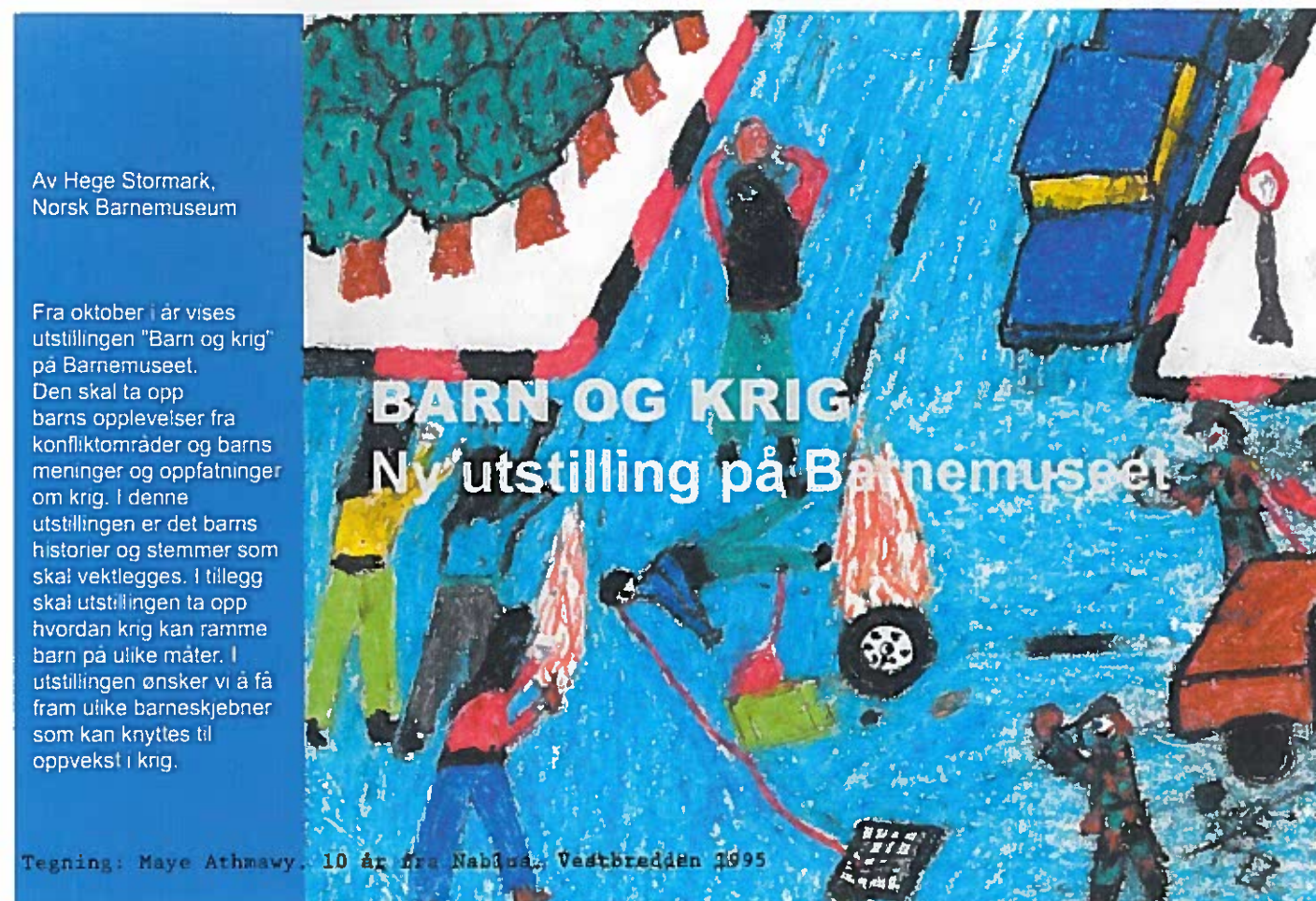
(For mer om kulturminneåret se www.kulturminneareet2009.no)

Bøyelastingens historie -

Nytt spennende forskningsprosjekt ved Sjøfartsmuseet

Av Harald Hamre, avdelingsleder på Sjøfartsmuseet. Foto: www.teekay.com

Våren 2008 tok tre tidligpensjonister fra StatoilHydro flere initiativ for å få dokumentert bøyelastingens historie på norsk sokkel. Arbeidet ble organisert som et prosjekt under Stavanger Sjøfartsmuseum. Fra den spede og primitive begynnelsen på Ekofisk-feltet i 1971, har bøyelasting og bøyelastere blitt stadig viktigere elementer i norsk skipsfart. Målsettingen er å utgi en bok, både en norsk og en engelsk versjon. Vi har engasjert John Ove Lindøe som forfatter. Han har lang erfaring både som journalist og som informasjonsmedarbeider i StatoilHydro. Vi har også tegnet kontrakt med Wigestrands Forlag og håper at boken skal kunne være på markedet allerede høsten 2009. Forhåpentligvis vil museet også sitte igjen med en solid samtidssamling og mye ny kunnskap om denne virksomheten. Prosjektet har et budsjett på 1,1 millioner kroner. Kr. 850.000 er allerede samlet inn fra firma i bransjen.

I tid spanner utstillingen fra 2. verdenskrig til i dag. Flyktningseksjonen i Stavanger kommune har bidratt med informasjon om flyktninggrupper som har kommet til i Stavanger fra 1960-tallet til i dag. For å avgrense og for å få en nærhet til materialet vil utstillingen i stor grad ta utgangspunkt i disse gruppene. Flere organisasjoner, museer og enkeltpersoner har bidratt med materiell, gjenstander og innspill til temaet. Ved St. Svithun videregående skole har to elever, en fra Etiopia og en fra Palestina, bidratt med digitale historier og i samarbeid med Nablusforeningen vil barn fra et kultursenter i Nablus formidle sine historier. Barn og krig er to motsetningsfulle begrep. Det er et møte mellom uskyld og sårbarhet og ondskap, råskap og brutalitet. De mest ekstreme eksemplene er historiene om barnesoldater. Historien om leketøysfabrikkene i Tyskland som ble våpenfabrikker på 1930-tallet understreker også kontrasten mellom barn og

krig. Lek og leketøy vil også knyttes til temaet barn og krig på andre måter. Ved hjelp av leketøy fra "Feins Magasin" i Østervåg 15 vil vi fortelle historier om jøder i Rogaland under 2. verdenskrig. "Krig" har til alle tider vært en del av barns lek. Kamper har utspilt seg i lek – fra lek med tinnsoldater til dagens krigsleketøy. Hva mener barn om lek og leketøy som er inspirert av vold og krig? Finnes det sammenhenger mellom barns lek og barns oppfatninger av og opplevelser med krig?

På Barnemuseet har vi til enhver tid en samlerutstilling – én samling og én samler presenteres. Temaet Barn og krig vil også bli fulgt opp her med en privat samling av "G.I. Joe – A Real American Hero" / "Action Force – Internasjonale Helter" som har vært populært spesielt på 1980- og 1990-tallet.

Pål Sundhell, Kreativ Strek, er engasjert som formgiver og utstillingen er støttet av ABM-utvikling.

Pompel og Pilt har passert 10.000!

Av Tove K. Galta, Driftsleder Norsk Barnemuseum

Siden åpningen av utstillingen "Dukketeater underveis" Norsk Barnemuseum 4. oktober, har i overkant av 10.000 sett familien Mykles dukketeaterdukker og kultfigurene fra Barne-TV: Gorgon Vaktmester, Pompel og Pilt. På grunn av godt besøk, vil utstillingen bli stående til 13. april - seks uker lenger enn tidligere oppgitt. Du har altså ennå sjansen til å møte figurene som kanskje var dine barns helter eller barndomsstraume.

Leker du ikke har bruk for kan selges på leketøysmarkedet som arrangeres på Norsk Barnemuseum lørdag 28. februar kl. 12.00 -14.00. Det er gratis inngang og bord til alle selgere, og du beholder alle pengene du tjener selv! Her kan du også som kjøper gjøre kjempekupp, og skaffe deg pent brukte leker til en god pris. Kl. 13.00 vil Per Inge Torkelsen være auksjonarius på leketøysauksjonen. Vi oppfordrer alle selgere til å gi en fin leke til auksjonen, der inntektene går til bistandsorganisasjonen "Hjelp Verden". Snakk med oss i museet for bestilling av bord!

Info: 51 91 23 93 / www.norskbarne.museum.no

